

BESTYRELSENS BERETNING
ved formand Jørn Dalby

GENERALFORSAMLING DEN 2. MARTS 2015

I

**SAKSKØBING SPORTSCENTER
I SAKSKØBING**

1. Indledning	1
2. Året 2014 – et nemt år med en ny imponerende udbytterekord	1
3. Fabriksudvalget til Nakskov v/ Hans Peder Madsen	2
4. Fabriksudvalget til Nykøbing v/ Finn Jørgensen	4
5. Stor overførsel af sukker fra 2014 til 2015 og stor reduktion i roearealet 2015	9
6. Aftale om roepris for 2015 på et lavt niveau	10
7. Aftale om ny Brancheaftale for 2015 og 2016	11
8. Fremtiden – fra 2017	12
9. EU-produktionsafgift retur til dyrkerne for årene 2001-2005	15
10. CIBE	17
11. Verdensorganisationen af Roe- og Rørdyrkere, WABCG	17
12. Sukkerroeafgiftsfonden	17
13. Nordic Beet Research, NBR	18
14. Foreningen	19
14. Afslutning	20

1. Indledning

2014 blev på mange måder et godt roear – det kan der næppe sættes det store spørgsmålstegn ved. Et gnidningsfrit dyrkningsår med en tidlig start i marken, en varm sommer og et efterår med høj tilvækst og fornuftige optagnings- og vejrforhold i kampagnen blev kronet med et imponerende rekordudbytte på 14,2 tons polsukker pr. ha. Tilmed har fabrikkerne også kørt godt og stabilt, så leveringsplanerne kunne overholdes, og mere til.

Samtidig afregnes kvoteroerne med en fornuftig pris, som vi aftalte tilbage i november 2013, inden sukkerprisen for alvor begyndte sin nedtur.

Desværre holder de positive tendenser ikke ved, når vi ser fremad – i det mindste ikke når vi taler roepris og roearealet, som begge reduceres betragteligt her i 2015. Overfyldte sukkerlagre og en sukkerpris på bundniveau trykker markedet, så både pris og roeareal når ned på det laveste niveau, vi har været vidne til i mange år.

Samtidig nærmer vi os 2017 – det første år uden EU's sukkerkvoter og mindstepris på roerne. Det er således nyt og ukendt land, vi skal betræde. Det ukendte kan virke lidt skræmmende, men samtidig åbner det også for nye muligheder, f.eks. fjernes restriktioner på eksporten, hvilket vi godt kunne have brugt i den nuværende situation. Vi tror helt sikkert på, at roedyrkingen også har en plads i Danmark efter kvoterne, men det kræver naturligvis, at vi får aftalt nogle vilkår, som sikrer, at sukkerroer fortsat er en attraktiv afgrøde for os roedyrkere. Noget vi meget gerne skal nå et stort skridt videre med det kommende år. Der ligger således en spændende og udfordrende tid foran os og rigelig med arbejdsopgaver for foreningen, og jeg håber, at forsamlingen vil bidrage med synspunkter på de nye udfordringer på generalforsamlingen her i dag.

Inden vi retter blikket fremad, vil jeg dog først komme nærmere ind på forløbet af det forgangne år.

2. Året 2014 – et nemt år med en ny imponerende udbytterekord

Som nævnt blev 2014 et nemt år, hvor roerne efter den tidlige såning hele vejen igennem har tegnet godt. Hvis vi skal sætte en finger på noget, må det være den varme sommer, hvor vi mange steder godt kunne have brugt noget mere regn. Roerne klarede sig dog rimeligt igennem, og med det varme efterår fik vi en tilvækst og et rodudbytte, som har slået alle rekorder – med 82,6 tons rod pr. ha slog vi den gamle rekord fra 2011 med næsten 10 tons.

Selvom det varme efterår samtidig betød, at sukkerindholdet stort set ikke kom højere op, end det var i september, nåede vi alligevel 14,2 tons polsukker pr. ha – 1,4 tons mere end den gamle rekord fra sidste år. Det understreger potentialet i roerne. Med rekorden er det nye 5-års gns. udbytte oppe på 12,4 tons sukker pr. ha. Det gode resultat betyder også, at vi har produceret den største mængde sukker siden 2003 med 476.449 tons – en mængde vi med stor sikkerhed ikke kommer op på her i 2015, hvor arealet vil blive reduceret markant.

Også den gamle rekord for renhed i roerne stod for fald. Med en gennemsnitlig renhed på 89,6 % slog vi lige akkurat den tidligere rekord, som tilsvarende blev sat sidste år. Her er der næppe tvivl om, at vores ordning med dækning af roerne, som har kørt i netop de to år, 2013 og 2014, har en stor positiv effekt. Den høje renhed har resulteret i et tillæg for rene roer på ikke mindre end 30,6 mio. kr til os dyrkere. Selvom Nordic Sugar således har måttet betale noget mere end tidligere år, så har de også fået kvalitet for pengene. De har tilsvarende en stor fordel af de rene roer på

fabrikkerne med mindre jord, der skal vaskes af, og mindre jord til deponering. Finn Jørgensen vil komme nærmere ind på kuledækningen i sin del af beretningen.

Resultat af kampagnen 2014 for hele Danmark

Areal:	35.500 ha
Dyrkere:	1.265 stk.
Areal pr. dyrker:	28,1 ha
Leverede rene roer, i alt:	2.933.437 tons
Leveret pølsukker, i alt:	503.958 tons
Produceret hvidtsukker, i alt:	476.449 tons
Afregningsfaktor (ekstraktion):	105,8
Renhed:	89,6 %
Sukkerindhold:	17,2 %
Rødudbytte pr. ha:	82,6 tons
Pølsukker pr. ha:	14,2 tons

Resultat af kampagnen 2014, områdeopdelt

	Renhed %	Pol %	Rød Ton/ha	Pølsukker Ton/ha
Lolland	89,1 (89,2)	17,1 (18,7)	86,6 (69,9)	14,8 (13,1)
Falster og Møn	90,4 (89,8)	17,5 (18,6)	77,7 (68,2)	13,6 (12,7)
Sjælland	90,2 (90,1)	16,9 (18,1)	77,3 (67,5)	13,1 (12,2)
Fyn og Jylland	90,4 (89,6)	17,0 (18,0)	76,7 (66,2)	13,0 (11,9)
I alt DK (Gns.)	89,6 (89,5)	17,2 (18,5)	82,6 (69,0)	14,2 (12,8)

- tallene i parentes er resultaterne fra kampagnen 2013

Kvaliteten af roerne har også været høj gennem hele kampagnen, og fabrikkerne har generelt kørt godt med en daglig oparbejdning på et stabilt højt niveau med flere rekorder undervejs i daglig oparbejdning. Herfra skal lyde en tak til fabrikkernes folk for en god kampagne, og vi ser naturligvis frem til, at fabrikkerne fortsætter i samme spor den kommende kampagne.

Inden jeg går videre med min del af beretningen, vil jeg give ordet til Hans Peder Madsen, som er ordfører for Fabriksudvalget i Nakskov og dernæst til Finn Jørgensen, der er ordfører for Fabriksudvalget i Nykøbing. De vil begge komme nærmere ind på forløbet af kampagnen og give nogle flere hovedtal for sæsonen m.v.

3. Fabriksudvalget til Nakskov v/ Hans Peder Madsen

2014-kampagnen blev igen lang – i Nakskov med start den 17. september og afslutning den 18. januar 2015. Der var før kampagnen brugt 36,5 mio. kr på vedligeholdelse og 55 mio. kr på investeringer på fabrikken i Nakskov. Det er store

beløb, så vi havde en klar forventning om, at vi skulle have en god kampagne. Det fik vi også, bortset fra de første 3-4 uger, hvor der var en del udfordringer. En af de udfordringer, der bekymrer os mest, er elforsyningen. Det er ikke optimalt, at man er så afhængig af byens elforsyning, men vi ved, at Nakskov sukkerfabrik arbejder på at få en mere sikker og stabil forsyning. Når der er strømudfald, kan det tage op til flere dage, før fabrikken er oppe i fart igen.

Der skal lyde en stor ros til Agricentret for at reagere hurtigt og flytte leveringer fra Nakskov til Nykøbing, da man kunne se, at det i starten ikke kørte optimalt i Nakskov, mens det til gengæld gik særdeles godt i Nykøbing. Den hurtige reaktion betød, at ikke ret mange leveringer blev reduceret. I resten af kampagnen var der mange dage med ekstra leveringer. Vi skal i den forbindelse opfordre dyrkerne til, at hvis man af gode grunde ikke kan overholde sine leveringer, skal man så hurtigt som muligt give besked til vejerboden. Det ville være en kedelig situation, hvis fabrikken skulle sætte farten ned på grund af manglende roer i depotet.

Prøvevasken

Også i 2014-kampagnen var vi på besøg i prøvevasken flere gange om ugen, og vi kan konstatere, at tingene foregår yderst fornuftigt. Der er selvfølgelig nogle dyrkere, der ikke kan forstå, at man pludselig har en meget lavere renhedsprocent eller sukkerprocent, og det kan vi heller ikke, men vi kan heller ikke forklare, hvorfor det sommetider er lige modsat. Det sidste er bare sjovere, og ikke noget man klager over. Det er efterhånden blevet yderst sjældent, at vi her fra foreningen har nogle bemærkninger til, hvad der foregår i prøvevasken – ja helt nøjagtigt har jeg i år personligt kun en eneste gang klaget over, at jeg syntes, der blev taget lidt rigeligt topskive.

Det ville ellers være rart, hvis Nordic Sugar snart kunne se det fornuftige i, at vi indfører en fast topskive. At være afhængig af menneskelige faktorer er ikke optimalt. Fast topskive er indført på mange andre fabrikker rundt om i Europa, og i Sverige har man haft det i adskillige år – så hvorfor kan vi så ikke?

Jeg vil opfordre dyrkerne til at besøge prøvevasken. Det er nogle dygtige og behagelige medarbejdere, der efter vores opfattelse gør et godt stykke arbejde. Man skal bare henvende sig på vejrboden, inden man går derover.

Transport på vejene

Med årets store høst var der også ekstra mange roer, der skulle transporteres til fabrikkerne. Det foregik stort set uden de store problemer. Vi havde i den forgangne kampagne kontrol af vores køretøjer ved flere politiaktioner. Der var især fokus på de nye overvægtsgrænser på 2.000 kg, og der blev udstedt flere bøder på dette grundlag. Så lad være med at læsse for mange roer på vognene!

Endvidere er der fra politiets side blevet sat fokus på den tilladte totalvægt på traktorerne, hvor især disse i forbindelse med en treakslet bogievogn overskred totalvægten.

Bremserne har derimod ikke givet anledning til bemærkninger fra politiets side. Vi har igen i år sammen med Gloslunde Maskinfabrik, Johannes Mertz, Pouls Bremse-service og Sawo foretaget godt 300 bremsetest, hvilket er ca. 20 % mere end sidste år. Alle de godkendte vogne er alle blevet forsynet med vores bremsemærke.

Disse fire gode samarbejdspartnere er også parate til at foretage test her til 2015-kampagnen, og vi kan kun opfordre alle til at benytte ordningen - der er plads til mange flere vogne til kontrol. Det nye bremsemærke her i 2015 bliver lilla.

Før kampagnen havde vi i Fabriksudvalget til Nakskov møde med Lolland Kommune og politiet vedrørende roekørsel. Specielt punkterne omkring vejrabatter samt vejarbejder vedrørende den måske kommende Femern forbindelser blev behandlet. Med hensyn til vejrabatterne er der fra kommunens side en forståelse for, at vi i specielle situationer er nødsaget til at bruge disse i forbindelse med læsning af roer. Både kommunen og bestyrelsen i Danske Sukkerroedyrkere er fuldstændige enige om, at enhver skade, der er forvoldt på vejrabatterne i forbindelse med roekørsel, udbedres af den pågældende lodsejer. Helst straks efter endt brug, hvis det er muligt.

Og så sent som i sidste uge havde vi på ny fra Fabriksudvalget møde med Lolland Kommune og politiet. Her oplyste politiet, at vi er blevet meget bedre til at køre helt ud til højre på kørebanen. Politiet sagde dog også, at alt for mange snakkede i mobiltelefon under kørslen, og det ville man fokusere ekstra meget på i den kommende sæson. Lolland Kommune pegede desuden på, at der er for mange, der ikke reetablerer rabatterne efter læsning. Hvis kommunen ser sig nødsaget til at gøre det, bliver regningen sendt til landmanden.

På Midtjylland har man i den forgangne kampagne haft store udfordringer med vejarbejder. Især lukningen af Sædinge vejen har givet store meromkostninger for den østlige roekørsel. Den pågældende bro var lovet færdig medio oktober, men vi kan konstatere, at den stadig ikke er færdig. Banedanmarks nedtagning af flere jernbanebroer, uden at de samtidig er påbegyndt opførelse af nye, kan kun karakteriseres som total chikane af vores lokalsamfund.

Vi vil herfra gerne takke Lolland kommune og politiet for et godt samarbejde.

Tak

Vi har igen i år givet kranskekage til medarbejderne på fabrikkerne i både Nakskov og Nykøbing som tak for en god indsats, mens dyrkernes gode indsats blev belønnet med en ikke-eksisterende pølsevogn. Det kan være, vi skal overveje det med kranskekagen, nu hvor vi kender 2015-kampagnens roepris.

Vi vil gerne takke vejrboden for et godt samarbejde. Vi kommer tit på besøg og føler os altid velkomne. Det kan godt være, I er trætte af os, men I slipper heller ikke for vores besøg i næste kampagne. Til sidst vil vi gerne takke den nye fabriksdirektør Runi Egholm. Du har til fulde bevist, at du og dit team kan køre en sukkefabrik. Du er altid parat på telefonen eller til et møde. Det er dog kun blevet til nogle få orienteringsmøder, og det er et godt tegn på, at I har kørt en ganske fornuftig kampagne.

4. Fabriksudvalget til Nykøbing v/ Finn Jørgensen

I September 1989 blev andelsfabrikken Nykøbing Sukkerfabrik solgt til Danisco A/S. Som følge deraf er kampagnen 2014 den 25. kampagne, der er gennemført efter fabrikken ikke længere var ejet af dyrkerne. I de 25 år har der således været to ejere. Danisco havde en plan, da de overtog fabrikken i 1989, og den indebar, at fabrikken

skulle gennemgå en kraftig modernisering, og i dag fremstår Nykøbing som en meget velfungerende fabrik.

Fabrikken i Nykøbing har nærmest tradition for at køre en rigtig flot kampagne, og 2014-kampagnen blev ingen undtagelse.

Med et gennemsnit på 13.567 tons snitter pr døgn og kun 4 døgn med en oparbejdning på under 10.000 tons snitter, må det betegnes som en succesfuld kampagne. Kampagnen blev indledt den 17. september og sluttede den 17. januar 2015 og kørte således 122 døgn. Fabrikken i Nykøbing oparbejdede 1.563.156 tons roer, hvilket svarer til 53 % af roemængden i Danmark, mens Nakskov oparbejdede 1.370.281 tons, svarende til de sidste 47 %.

Leveringer

Med start den 17. september er roerne langt fra færdige med at vokse, og hvis der leveres en stor del af arealet tidligt, mangler der med stor sikkerhed nogle tons i udbytte pr ha.

Nogle få dyrkere med leveringsfabrik Nykøbing valgte af den ene eller anden grund ikke at opfylde deres leveringer i starten af kampagnen - de blev helt væk, uden at meddele fabrikken en gyldig grund.

Konsekvensen af dette blev, at de pågældende først fik lov til at påbegynde levering i begyndelsen af december.

Holdningen hos mange i Danske Sukkerroedyrkeres bestyrelse er, at i sådanne tilfælde bør man først få lov til at påbegynde levering i den sidste uge af kampagnen, og det er dyrkerens eget problem, om det så er muligt at nå at levere hele mængden, inden fabrikken lukker ned.

Når nogle ikke opfylder deres leveringsplan fra start af, skal andre levere flere roer og mister derved tilvækst, plus at den ekstra levering skal passes ind på et tidspunkt, hvor man fortsat har travlt med det øvrige efterårsarbejde, såning m.v.

Der kan naturligvis opstå særlige situationer, hvor man ikke kan levere sine roer i henhold til leveringsplanen, men sker det, tager man kontakt til fabrikken, og så finder man nok en løsning. Blot at blive væk er ikke acceptabelt!

Nu hvor jeg er ved roelevering og transport, vil jeg nævne, at vi også i Fabriksudvalget til Nykøbing sammen med fabrikken har haft møde med kommunen, Guldborgsund Kommune, om kørsel med roer. Her fik vi en god drøftelse af forholdene. Det er vigtigt, at vi har en god dialog og kan få løst eventuelle udfordringer på en god måde, så både vi roedyrkere og kommunerne kan leve med det i praksis bagefter.

Leveringsprocent, sikkerhed m.v.

Igen i år er der flyttet roer imellem fabrikkerne, alt efter hvordan den enkelte fabrik har kørt. Det gør, at der ikke længere oplyses en leveringsprocent på den enkelte fabrik, men kun én fælles leveringsprocent for både Nakskov og Nykøbing. Det er vi i Danske Sukkerroedyrkere ikke tilfredse med, Det må være muligt, at der på ugerapporterne er en indikation af, hvor langt den enkelte fabrik er i forhold til den forventede/ planlagte oparbejdning. Det er vigtigt for os, når vi skal vurdere, om vores egen eller køregruppens levering forløber i samme takt som fabrikkens oparbejdning.

Når der før kampagnen bliver flyttet dyrkere fra en fabrik til en anden, vil vi kraftigt opfordre Agricentret til at melde det ud i rigtig god tid, og det er ikke 14 dage før kampagnestart – det bør være inden den 1. august.

På roedepotet i Nykøbing er der plads til rigtig mange køretøjer, og med megen trafik er det MEGET vigtigt, at ALLE, som færdes på depotet, er bevidste om, at sikkerheden skal være i højsæde, og samtidig at alle de køretøjer, som transporterer roer, også er i forsvarlig stand og naturligvis lever op til lovens krav.

På vejerboden er der i den forbindelse stor tilfredshed med, at alle bærer gul vest og hjelm.

Nu hvor jeg er ved opfordringerne om sikkerhed, vil jeg også nævne mobiltelefoner, som Hans Peder Madsen også refererede til fra mødet sidste uge med politiet. I dag findes der rigtig gode løsninger på ikke at bruge håndholdt mobiltelefon, når man færdes i trafikken. Vi kan kun opfordre til, at den teknik bruges, så man ikke møder lastbiler og traktorer, hvor den ene hånd er låst fast til mobiltelefonen – det øger risikoen for uopmærksomhed. Desuden kan man blive sparet for en bøde!

Noget andet, som på en måde også har noget med sikkerhed at gøre for den enkelte, er, at der fra den 1. februar 2015 er indført rygeforbud på hele fabriksområdet på begge fabrikker. Det er ikke et krav fra Nordic Sugar, men et forbud som samarbejdsudvalget lokalt på fabrikkerne har bestemt. Mon ikke at flertallet i udvalget er ikke-rygere!

Kuledækning

Ordringen med kuledækning er fortsat i 2014, og her har knapt 700.000 tons roer været dækket med Toptex i 2014. Kvaliteten af de roer, som dækkes, forbliver rigtig god. Dels får vi som roedyrkere ikke beskadiget roeavlens, hvis vi får moderat frost, efter de er lagt i kule, og alle roer, som er dækket, er også taget op inden den 10. december.

Fabrikkerne har også kæmpe fordele af at få en god roekvalitet. Se blot på denne planche fra Agricentrets ugerapport (uge 2, 2015). Som det fremgår, er renheden stabil, hvilket medfører mindre jord i bassinerne. Samtidig ser vi en sukkerprocent, som er svagt stigende – det giver færre tons at transportere plus marginalt færre tons at oparbejde.

Samtidig har vi en frisk roe, som ikke lukker filtrene, og en roe som nok også har et lidt mindre energiforbrug pr. kg oparbejdet sukker.

Dertil skal lægges, at der er fuld fart på fabrikkerne lige til den sidst roe er snittet, og derved spares der også oparbejdningstid. Alt i alt en kæmpe fordel for fabrikkerne men også en fordel for dyrkerne.

I Danske Sukkerroedyrkere mener vi, at de millioner, som Nordic Sugar betaler til kuledækning, er givet rigtig godt ud, og Nordic Sugar tjener pengene hjem mange gange efterfølgende.

Vi skal huske på, at for at fabrikkerne i Danmark kan klare sig i konkurrencen med det øvrige Europa, er lange kampagner en af vejene til en højere indtjening. Det har vi som dyrkere også en vis forståelse for, men da det kun er en lille del af gevinsten fra lange kampagner, der kommer tilbage til os danske roedyrkere – resten går til de tyske ejere – så mener vi i Danske Sukkerroedyrkere, at det ikke er til diskussion, om Nordic Sugar skal deltage med betaling af en stor del af omkostningen til kuledækning, det *skal* de.

HP pulp

Der er i kampagnen produceret ca. 132.000 tons HP pulp. Det er et produkt, som er godt efterspurgt, og et produkt som i forhold til det vi i gamle dage kaldte for affald,

nu er blevet til et fint produkt, der bidrager med en positiv indtjening til Koncernen.

Carbokalk

Der er i alt produceret 52.600 tons, og det tal dækker over tørt og en hel del vådt kalk.

Selvom Carbokalken i en del af kampagnen ikke har været af den kvalitet, som dyrkerne havde bestilt og måske også forventet, så har det ikke været noget problem, at få det fjernet fra depotet. Til tider har der været kø for at få vådt carbokalk – måske på grund af prisen på 0 kr.

Jeg har hørt, at der er nogen, som tænker på at sætte en værdi på den våde kalk. Mit forslag skal være, at man i stedet får løst problemet med vådt kalk, så der kun produceres Carbokalk, der lever op til den kvalitet, som fabrikken reelt sælger forud for kampagnen.

Desuden skal der strammes op på hele planlægningen af mængderne til udlevering. Selvom man har bestilt kalk, skal man være der tidligt fra morgenstunden for at kunne være sikker på at få noget. Er man der ikke som nogle af de første, får man måske kun en del af mængden, og kommer man endnu senere på dagen, er der ofte helt tømt. Det må kunne styres bedre, så det er muligt for os at planlægge vores arbejdsdag ud fra vores bestilling.

Udbytte pr. region i kampagnen 2014

Udbytterne i de forskellige områder har været rigtig gode, og som vi allerede har set af landsresultatet med et resultat på bundlinjen, som er en ny rekord.

Region	Renhed %	Polsugar %	Rene roer ton/ha	Polsukker ton/ha
1 Jylland	83,5	14,5	35,3	5,13
2 Nordfyn	90,7	17,0	63,8	10,85
3 Sydvestfyn	90,9	16,5	63,5	10,45
4 Sydøstfyn	90,4	17,0	82,6	14,04
5 Vestsjælland	91,3	17,2	72,3	12,41
6 Nordsjælland	90,1	16,8	79,0	13,27
7 Midtsjælland	90,0	16,7	79,1	13,23
8 Sydsjælland	89,9	17,1	76,0	12,98
9 Møn	90,8	17,6	74,9	13,19
10 Nordfalster	90,6	17,5	76,8	13,45
11 Sydfalster	90,0	17,5	80,8	14,16
12 Østlolland	89,6	17,2	81,9	14,06
13 Nordmidtlolland	89,7	17,0	87,1	14,81
14 Sydmidtlolland	89,2	17,2	88,3	15,19
15 Nordvestlolland	88,6	17,2	85,6	14,70
16 Sydvestlolland	88,6	17,1	89,6	15,32
TOTAL	89,6	17,2	82,6	14,20

Hovedsorterne i 2015

Bestillingen af roefrø på Agricentrets hjemmeside foregik heldigvis noget bedre i år end sidste år. Ud fra de foreløbige meldinger vi har hørt om den totale bestilling af roefrø, ser det ud til, at man har fulgt opfordringerne til at reducere roearealet, så man ikke producerer udover kontrakten.

Vi har fået en foreløbig oversigt med en fordeling på de største sorter til den kommende såning:

- Danica KWS	KWS	20 %
- Bosch	Strube	15 %
- Lombok	SESVanderhave	14 %
- Pasteur	Strube	14 %
- Louisa KWS	KWS	13 %
- Jollina KWS	KWS	6 %
- Elora KWS	KWS	5 %

Øvrige sorter udgør små andele.

Ekstra betalinger

I Brancheaftalen er der betaling for forskellige elementer.

- Nedsat prøvfrekvens, betaling for sparet omkostning ved reduceret antal prøver. Den gennemsnitlige prøvfrekvens ligger på 29,6 %.
- Renhedstillæg/-fradrag har – som omtalt, resulteret i en rekordhøj betaling, men der er også leveret kvalitet for pengene, så det er helt rimeligt, at beløbet har en pæn størrelse.
- Tillæg tidlig levering som er højere end sidste år pga. den tidlige start på kampagnen.
- Tillæg sen levering afspejler kampagnens længde og mængde.
- Markedstillæg: 27,62 kr pr. ton roer (16 %), Kontraktopfyldelsestillæg: 12,50 kr pr. ton roer (16 %) og Resultattillæg: 17,50 kr pr. ton roer (16 %) er alle et produkt af de årlige prisforhandlinger.

Tillæg i 2014-kampagnen for hele landet (foreløbige tal):

Tidlig levering:	5,1 mio. kr
Sen levering:	12,8 mio. kr
Renhed, netto:	30,6 mio. kr
Nedsat prøvfrekvens:	7,3 mio. kr
Markedstillæg, inkl. sukkertillæg/fradrag:	64,2 mio. kr
Kontraktopfyldelsestillæg, inkl. sukkertillæg/fradrag:	* 33,0 mio. kr
<u>Resultattillæg, inkl. sukkertillæg/fradrag:</u>	<u>43,5 mio. kr</u>
I alt:	196,5 mio. kr

* Kontraktopfyldelsestillægget er ikke færdigberegnet, 33 mio. kr er forventet beløb.

Hertil kommer betaling for:

Pulp, 11,53 kr pr. ton roer (egen beregning)	33,8 mio. kr
Fragttilskud, basisværdi:	62,0 mio. kr

Afslutning

Endnu en kampagne er kørt med en høj, stabil daglig oparbejdning. For at det er muligt, kræver det et hold, som samarbejder og er på forkant med de problemer, der opstår, og det ser ud til at fungere rigtig godt.

Der skal lyde en stor tak til alle på Nykøbing sukkerfabrik med Jesper Jeppesen i spidsen.

Personalet på vejerboden skal der også lyde en tak til, tak for godt samarbejde!

5. Stor overførsel af sukker fra 2014 til 2015 og stor reduktion i roearealet 2015

Jeg vil nu rette blikket fremad, mod de vilkår og udfordringer, der ligger foran os i år samt de kommende år.

Situationen netop nu er præget af den store roehøst og sukkerproduktion ikke bare i Danmark men i hele EU. Samtidig har EU igennem de sidste par år gradvist åbnet for større mængder sukker via de handelsaftaler, som EU har indgået med 3. lande.

Det har betydet, at lagrene rundt om er fyldt til bristepunktet med sukker, og da muligheden for eksport af sukker fra EU er begrænset i henhold til WTO, er det nødvendigt at overføre en stor mængde overskudssukker til 2015. Dette stod klart allerede tidligt i efteråret, hvilket gjorde, at vi sammen med Nordic Sugar aftalte en frivillig ordning for dem, der gerne ville overføre overskudssukker til 2015 frem for at få det afregnet som overskudsroer i 2014-kampagnen. Med udmeldingen om det allerede i september gav det bedre muligheder for at planlægge sit areal. I løbet af nogle uger blev ordningen fuldttegnet, og der blev desuden oprettet en venteliste. Her i januar måned har Nordic Sugar så gjort endelig op, hvor meget der er behov for i overførsel, og den endelige mængde blev noget højere og er endt på 61.000 tons hvidtsukker til overførsel fra 2014 til 2015. Dette sukker indgår som det først producerede kvotesukker i 2015.

Alle, der tilmeldte sig den frivillige ordning i efteråret, inklusive ventelisten, har derfor fået overført alt tilmeldt sukker. Herudover har alle dyrkere fået overført den første del fra 100 til 105 % af deres produktion udover kontrakten. Det var dog ikke helt nok til at nå de 61.000 tons, så dyrkere med de højeste leveringsprocenter har tilmed fået overført alt udover en grænse på 136 %.

Overførsel af sukker er dog ikke noget nyt. F.eks. blev der i 2013 overført 31.000 tons hvidtsukker til 2014.

Det positive i år er, at hele overførslen er meldt ud i god tid, så vi kan tilpasse arealet. Nordic Sugar har klart tilkendegivet, at der ikke skal overføres mere, så der kommer ikke yderligere reduktioner, når roerne er sået, som vi har set nogle gange over årene.

Med den store overførsel på 61.000 tons, svarende til 16 % af kvoten, forventer Nordic Sugar, at de får ryddet så meget op i lagrene, så vi i 2016 kan komme tilbage på en mere normal produktion. Hvis det skal lykkes, kræver det dog, at der ikke produceres nyt overskudssukker her i 2015.

Nordic Sugar har meldt klart ud, at de ikke vil have overskudssukker i år. Det afspejler sig tydeligt i prisen, som er sat til kun 37 kr (5 Euro) pr. ton overskudsroer, hvis man producerer udover 105 % af sin kontrakt. Oprindeligt ville Nordic Sugar have den pris til at gælde allerede fra en levering over 100 % af kontrakten, men det sagde vi klart nej til. En grænse ved 105 % for så lav en pris er vanskelig nok at håndtere, men en grænse ved 100 % ville være helt umulig. Vi kan ikke stå inde for en aftale, som resulterer i, at roer bliver pløjet ned i stedet for at blive taget op og leveret til fabrikken.

Vi forventer også, at levering fra 100 - 105 % vil blive afregnet til en lav pris, og som normalt er der intet transporttilskud til overskudsroer.

Her fra Danske Sukkerroedyrkere opfordrer vi derfor til, at man tilpasser sit areal til den sikre side, så det *ikke* bliver til overskudsroer. Det er fortsat et krav i henhold til Brancheaftalen, at man tilsår et areal svarende til sin kontrakt, men man skal hellere

runde ned på hektarene end op, så man er sikker på ikke at producere mere end kontrakten. Både 92 % og 80 % reglen er suspenderet i 2015.

Da der samtidig ikke er tegnet kontrakt på industriroer her i 2015, forventer vi et rekordlavt roeareal i "historisk tid". Beregnet ud fra kontraktmængden og 5-års gennemsnittet skal vi ned på et areal omkring 26.500 ha – en reduktion på 25 % i forhold til 2014.

6. Aftale om roepris for 2015 på et lavt niveau

Som det uden tvivl er alle her i forsamlingen bekendt, indgik vi for en måned siden en aftale med Nordic Sugar om roeprisen for 2015. Det har ikke været noget nemt forløb. Forhandlingerne begyndte efter planen tilbage i maj-juni måned sidste år, men her måtte vi til slut konstatere, at vi ikke kunne nå til enighed. Forhandlingerne blev herefter først genoptaget her i januar måned.

Siden sidste sommer er udviklingen desværre fortsat i den forkerte retning på sukkermarkedet, og den konstant faldende sukkerpris betød, at vi i slutningen af januar efter lange og intensive forhandlinger desværre måtte acceptere den laveste roepris, vi har haft siden EU's sukkerreform i 2006. Aftalen lyder på ca. 198 kr pr. ton roer, hvilket er blot 2 kr over EU's mindstepris på roer. En ekstra betaling på 2 kr er ikke meget, men det skal ses som et signal om, at også Nordic Sugar anser en pris på det niveau for et lavpunkt for en gennemsnitlig roedyrker i Danmark.

I forhold til 2014-roeprisen er der tale om en reduktion på ca. 56 kr pr. ton roer, svarende til ca. 4.450 kr pr. ha. Vi er naturligvis ikke glade for det resultat, men vi må konstatere, at det var det, der var muligt at opnå.

Samme udvikling ser vi også i de andre lande i EU, hvor den lave sukkerpris også har sat sine kraftige spor. I Tyskland, hvor de først fastsætter den endelige roepris, når kampagnen er slut, har udviklingen resulteret i en markant lavere roepris allerede for 2014-kampagnen, hvor resultatet blev en roepris 27 Euro. Det er 7 Euro, svarende til ca. 52 kr under den danske 2014-pris.

Der er en grundlæggende enighed med Nordic Sugar om, at roeprisen altid *skal* være konkurrencedygtig til alternative afgrøder, uanset sukkerprisens størrelse – dette skal også gælde fremadrettet, når EU's mindstepris forsvinder fra 2017. Efter nogle år med gode roepriser er vi med den aftalte pris for 2015 nu nede ved smertegrænsen, hvor merbetalingen for roerne ikke står mål med det ekstra arbejde og indsats, som roerne kræver, og for nogle dyrkere med højere omkostninger er vi måske nået under grænsen.

Baggrunden for at vi er endt med en aftale med så lav en roepris, er den aktuelle pressede situation på EU's sukkermarked, hvor import af sukker kombineret med rekordhøje roeudbytter i EU har ført til overfyldte sukkerlagre og den laveste sukkerpris i EU siden reformen i 2006 – tilmed den laveste sukkerpris i flere årtier. Udover sukkerlagrene spiller det også ind, at sukkerkvoterne forsvinder i 2017, og kampen om markedsandele mellem sukkervirksomhederne i EU er allerede i gang, hvor de nu prøver at kapre markedsandele og sætte sig på markeder, så de er klar til 2017. Alt sammen noget, der har presset prisen ned på det nuværende lave niveau.

Efter nogle særdeles gode år for sukkervirksomhederne i EU er deres indtjening derfor nu under pres, og Nordic Sugars forventning til deres regnskabsresultat i det kommende regnskabsår 2015/16 er yderst begrænset, hvilket også rammer roepri-

sen. Nordzucker har i deres regnskabsmeddelelse fra den 15. januar 2015 sågar meldt ud, at deres 2015/16 regnskabsresultat kan blive negativt.

Vi må derfor indstille os på, at 2015 bliver et vanskeligt år med en lav roepris og en markant reduktion i roearealet, hvor målet er at få nedbragt sukkerlagrene til et mere normalt niveau. Lykkes det sidste, er der dog håb om, at vi allerede i 2016 kan øge arealet igen og samtidig nærme os en normalisering på sukkermarkedet. Fra 2017 åbnes der for fri eksport af sukker fra EU til verdensmarkedet, hvilket for alvor vil være med til at lette presset på EU's sukkermarked.

Vores tro på fremtiden er også en af årsagerne til, at vi i forhandlingerne har lagt vægt på at få forbedret overskudsmodellen, som giver os en merbetaling for roerne i form af det såkaldte Resultattillæg gennem en andel af Nordic Sugars regnskabsoverskud

Modellen er forbedret med virkning for både 2015 og 2016, så den nu starter allerede ved et overskud på 250 mio. kr. Med forbedringen vil vi hermed fremover få en større andel af Nordic Sugars overskud.

Vi forventer ikke, at modellen giver noget i 2015, men vi har en tro på, at det kan ske fra 2016. Herudover er roeprisen fortsat kun fastlagt for ét år ad gangen – der skal således forhandles igen om selve roeprisen forud for 2016.

Med hensyn til de enkelte detaljer vil jeg henvise til omtalen i Sukkerroe-Nyt, der lige er udkommet, eller man kan gå ind på vores hjemmeside og hente informationen.

Omtalen af roeprisen giver mig også anledning til at henvise til vores regneark, som man ligeledes kan hente på vores hjemmeside. Regnearket er ret simpelt at benytte, og her kan man regne på sin indtjening i kvoteroer, industriroer og overskudsroer for 2014 og 2015 samt se, hvornår man får pengene for roerne udbetalt hen over året. Regnearket giver et godt overblik, og jeg vil anbefale, at man prøver det af, hvis man ikke allerede har gjort det!

7. Aftale om ny Brancheaftale for 2015 og 2016

Samtidig med aftalen om roeprisen for 2015 har vi også indgået en aftale om en ny Brancheaftale for 2015 og 2016. Den gamle aftale udløb her efter 2014.

Her har vi undervejs i processen været rimelige enige om, at det vil være mest hensigtsmæssigt at forlænge den hidtidige Brancheaftale stort set uændret for 2015 og 2016. EU's nuværende sukkerordning fortsætter uændret de to år, og det giver ikke mening at skulle ændre en masse nu – vel vidende, at der fra 2017 helt automatisk skal ske ændringer, når bl.a. sukkerkvoterne forsvinder.

Nogle få tilføjelser har vi dog lavet. Vores førnævnte overskudsmodel samt aftalen om kuledækning er nu indføjet i Brancheaftalen for de to år, og begge dele er således gældende i både 2015 og 2016.

Aftalen om kuledækning fortsætter hermed uændret, hvor Nordic Sugar betaler 8 kr pr. ton roer, der dækkes inden den 10. december. Fra Danske Sukkerroedyrkere er vi meget tilfredse med at have fået aftalen om kuledækning forlænget, idet dækningen af roerne – som vi har været inde på nogle gange – er forbundet med mange fordele og giver en øget sikkerhed for både dyrkere og fabrikkerne.

Selve den nye Brancheaftale med de ekstra punkter samt opdaterede vilkår fra den gamle aftale vil være klar her i løbet af foråret. Da der ikke er de voldsomme ændringer, vil den denne gang ikke blive trykt og sendt ud til alle. Den vil blive lagt ud på vores hjemmeside, hvor alle kan gå ind og hente den.

8. Fremtiden – fra 2017

Den nye tid, efter ophøret af EU's sukkerkvoter og mindstepris, er lige om hjørnet – den starter allerede i 2017. Samtidig forsvinder også elementer, som vi ikke kommer til at savne, herunder den nuværende produktionsafgift til EU på 12 Euro pr. ton sukker, hvoraf vi som dyrkere i dag betaler næsten 7 kr pr. ton roer. Endvidere forsvinder også den nuværende begrænsning på, hvor meget EU må eksportere af sukker til verdensmarkedet. Det sidste medfører, at vi fremover vil få mulighed for at afsætte overskydende produktion og dermed lette presset på lagrene – noget vi godt kunne have brugt allerede nu. De nye vilkår fra 2017 indeholder således både noget nyt, som vi ikke helt kender udfaldet af – her tænker jeg især på kvoternes ophør, mens fjernelse af produktionsafgiften og restriktionerne på eksporten med sikkerhed er positivt.

Den nye sukkerordning indebærer uændret, at der skal indgås en Brancheaftale mellem fabrikanten og dyrkerorganisationen – vi vil således fortsat skulle sidde til bords med Nordic Sugar og fastlægge vilkår for dyrkning, kontrahering, priser m.v.

Med kvoternes ophør er produktionen ikke længere bundet til de enkelte lande eller begrænset af nationale kvoter, og den nuværende opdeling i kvotesukker, industri-sukker og overskudssukker forsvinder også. Vi må regne med, at det skærper konkurrencen mellem producenterne i EU, og herunder kan vi forvente, at nogle lande vil gå efter at øge deres produktion.

Selvom grundlaget således ændres markant fra 2017, ændrer det ikke ved, at vi også skal dyrke sukkerroer i Danmark efter den tid – det er jeg overbevist om. Jeg er ikke i tvivl om, at langt de fleste nuværende dyrkere vil holde fast i roerne, men det kræver naturligvis, at roerne fortsat er konkurrencedygtige – det vender jeg tilbage til.

Sukkerroer er en god afgrøde og for mange ofte den bedste afgrøde. Roerne har bidraget til en god og stabil indtjening for den enkelte, men vi må nok indstille os på, at der kommer større udsving i indtjeningen fra roerne i fremtiden. Noget vi dog allerede har fået en forsmag på de senere år og ikke mindst her i 2015 med den lave roepris.

Roerne er i dag hovedsageligt placeret på den bedre jord, vi har et mildt klima og kystnært landbrug, som roerne kan lide. Hertil kommer dygtige landmænd, et godt forsøgsarbejde, gode forædlere af roefrø samt rådgivere, der har bidraget til en udvikling, så vi igennem mange år har haft et stigende udbytte pr. ha i sukkerroerne – en udvikling vi forventer vil fortsætte fremover.

Som roedyrkere har vi også en stor andel i, at roedyrkningen i Danmark foregår under en af de bedste strukturer i EU, hvor roerne overvejende dyrkes tæt ved fabrikkerne og på de bedste jorde. Dermed ikke sagt, at der ikke er forskel på transportafstanden for de enkelte dyrkere i Danmark, men sammenligner vi som nævnt med mange af de andre lande i EU, er vi som helhed klart et skridt foran i konkurrencen på strukturen. F.eks. er den gennemsnitlige afstand i Holland fra

dyrkerne til fabrikken på 80 km, hvor vi i Danmark ligger nede omkring 30 km. Strukturudviklingen er et resultat af handel med kontrakter, hvor dyrkerne har investeret i sukkerkontrakter, og samtidig har man også løbende investeret i det mest moderne udstyr til roedyrkning, der findes.

Vi er således parate til at tage den store udfordring, det bliver på roedyrkingen de næste par år, hvor sukkerprisen og dermed roeprisen er på det laveste niveau i mange år, og konkurrencen skærpes fra udlandet.

Vi – og ikke mindst vore politikere – skal også huske, at sukkerroedyrkingen har vital betydning for vore lokalsamfund. Medregnet den affødte effekt på hele lokalområdet er roerne og sukkerproduktionen mange steder den vigtigste enkeltfaktor, der giver privat beskæftigelse. Vi vil være rigtig dårligt stillet uden alle disse job, roerne skaber.

Det gennemsnitlige sukkerudbytte i Danmark er det 5.-6. højeste i EU. Så derfor skal dansk roedyrkning og dansk sukkerproduktion naturligvis også være en del af det europæiske sukkermarked i fremtiden, og hvis det er muligt også gerne sætte sig på en større del af markedet. Vi har evnerne og viljen til det!

Som nævnt tidligere kræver det naturligvis, at sukkerroerne kan konkurrere med de bedste alternative afgrøder, f.eks. raps eller græsfrø. Det har vi også en forventning om vil være tilfældet, men det kræver naturligvis, at vi får nogle fornuftige vilkår at producere under. En del af de vilkår er nogle, vi fastlægger i fællesskab med Nordic Sugar, og her kan jeg – for at være mere konkret – bl.a. nævne følgende punkter, som uden tvivl kommer på dagsordenen i forhandlingerne frem mod 2017:

- Roeprisen er naturligvis helt central, og her forventer jeg, at vi også fremover skal fastlægge roeprisen årligt. Her skal vi dels sikre, at prisen altid er konkurrencedygtig med alternativerne, som grundlag for at vi kan og vil tegne kontrakt. Herudover skal vi også fremover have andel i resultatet hos Nordic Sugar i de år, hvor sukkerprisen genererer en indtjening udover en vis tærskel. Det kan ske både via vores resultatmodel, som vi netop har fået forbedret, og via aftale om Markedstillæg m.v., som vi har set tidligere.
- I forbindelse med roeprisen skal vi grundlæggende også drøfte, om vores nuværende system i Danmark med forhandling af en roepris inden kontrahering er den rigtige. Det er en fordel for os at kende roeprisen før kontrahering, så vi er sikre på, at roerne er en attraktiv afgrøde, og en på forhånd fastlagt roepris er også en fordel, når sukkerprisen falder – det har vi set i 2014. Omvendt er det svært for Nordic Sugar på forhånd at vide, hvad sukkeret kan sælges til, hvilket vil få dem til at være tilbageholdne på roeprisen, når den fastlægges på forhånd. Og stiger sukkerprisen, vil roeprisen halte bagefter, som vi har set i 2011, 2012 og 2013. Overskudsmodellen vil måske kunne løse noget af dette, men hele prisfastsættelsen vil være et område, vi skal se nærmere på.
- Der skal udformes en ny Brancheaftale fra 2017 – hvor længe skal den løbe?
- Fremover forsvinder f.eks. de nuværende begreber som kvotesukker og industri-sukker. Vi skal derfor også drøfte kontraktens samlede størrelse fra 2017 i forhold til den nuværende samlede kontraktmængde, der er bundet op på Danmarks sukkerkvote. Skal den samlede kontraktmængde fremover være mindre eller større end den nuværende? Og hvordan håndterer vi det, hvis der et år skal produceres mere eller mindre end denne basiskontraktmængde?
- Roefrø vil helt sikkert også være et område, vi skal have drøftet. Det gælder bl.a. prisen, hvor vi skal sikre os, at der ikke er unødige udgifter og avancer undervejs

fra frøfirmaerne og hos Nordic Sugar, som betyder, at den pris vi som dyrkere skal betale bliver for høj. Er det f.eks. nødvendigt at roefrøet skal en tur omkring Nordic Sugar, inden det leveres ud til dyrkerne?

- En fast topskive er et andet element, vi skal have vendt. Her ligger en gylden mulighed, som en del andre lande allerede har indført. Det er en oplagt win-win sag til gavn for både Nordic Sugar og os dyrkere, og vi vil samtidig kunne komme af med den menneskelige faktor og det ikke så inspirerende arbejde i prøvevasken med aftopning af roerne.
- Transport af roerne vil uden tvivl også blive drøftet. Her har vi i Danmark et helt anderledes system end i Tyskland, hvor fabrikken i Tyskland står for hele transporten og styrer dette område fuldstændigt ned til mindste detalje. I Danmark har vi som dyrkere derimod selv kontrollen, hvor vi indretter transporten og bestemmer selv, hvordan det mest optimalt skal foregå – f.eks. med direkte levering, placering af kuler, dækning m.v. Systemet i Danmark er tilmed utroligt fleksibelt, også for Nordic Sugar, som blot med en enkelt SMS om morgenen kan skrue op eller ned for leveringen en dag. Vores selvbestemmelse på transporten skal fortsætte.

Vi kan naturligvis også hurtigt få øje på, at i Tyskland betaler Nordzucker for hele transporten, mens vi i Danmark får et transporttillæg, som kun dækker udgiften delvist – samlet set for alle dyrkere. Men at tro at vi kan få alle transportudgifter dækket i Danmark, uden at Nordic Sugar suverænt samtidig vil bestemme hvor og hvem, der skal dyrke roerne, det tror jeg ikke på – i givet fald ikke uden at pengene blot tages fra roepriisen. Vores nuværende system, hvor vi selv bestemmer som dyrkere og selv indretter vores transport, skal derfor også danne rammen fremover.

Et andet vigtigt område, som allerede har været drøftet, og hvor vi kan konstatere en grundlæggende uenighed, er muligheden for fortsat ejerskab og handel med kontrakter. Som udgangspunkt er vi enige om, at dem, der har kontrakten i 2016, ligeledes er dem, der har kontrakten i 2017, men herefter hører enigheden op. Fra Danske Sukkerroedyrkere mener vi, at det nuværende system med ejerskab og handel med kontrakter skal fortsætte efter 2016, mens Nordic Sugar i stedet vil have et nyt system, hvor kontrakten går retur til Nordic Sugar, når en dyrker stopper med sukkerroerne. Ved salg af en ejendom kan den nye ejer således ikke få en sukkerkontrakt med. I stedet vil det være Nordic Sugar, der suverænt skal sidde og genuddele kontrakterne til de landmænd, som de synes bedst om og gerne vil have som dyrkere. Et sådant system er vi helt uenige i, og vi kan slet ikke forstå, at Nordic Sugar ønsker at ødelægge det nuværende system, som i den grad har vist sin værdi.

Der er rigtig mange gode argumenter for at bevare det nuværende system med ejerskab og fri omsættelighed af kontrakterne:

- Markedet er bedst til at sikre, at kontrakterne kommer til de bedste dyrkere – uden tvivl bedre end Nordic Sugar.
- Det giver en optimal strukturudvikling, hvor udviklingen i Danmark er gået stærkere end i andre lande, siden der blev åbnet for omsættelighed af kontrakter for 10 år siden. Det beviser i sig selv systemets værdi.
- Ophør af omsættelighed vil sætte strukturudviklingen i stå. Udviklingen vil gå i retning af, at vi har en kreds af gamle dyrkere, som holder fast i deres kontrakt, og som ikke investerer i roedyrkningen de sidste år af deres tid som dyrkere.

- Dyrkerne har investeret i kontrakterne, som således har en værdi og er bogført til en værdi i regnskabet, hvilket også er væsentligt i forhold til kreditgivere.
- Ophør af omsætteligheden vil give mange problemer i forhold til f.eks. gamle forpagtningsaftaler med sukkerkontrakter – de kan i så fald ikke føres tilbage.
- En investering i kontrakten er med til at fastholde dyrkerne – også de år, hvor roeprisen er dårlig.
- Vi ønsker ikke halmkontrakt-tilstande, hvor alle spilles ud med alle, og hvor ingen kan planlægge langsigtet.
- Systemet med omsættelige kontrakter har vist sit værd, og en ændring er *ikke* betinget af kvoternes ophør – f.eks. er man fortsat med et tilsvarende system hos kartoffeldyrkere med kontrakter på kartoffelmel, selvom kvotesystemet og den koblede støtte blev afskaffet i 2012.
- Hvis Nordic Sugar skal stå for at udvælge dyrkere og uddele kontrakterne, vil det uundgåeligt føre til utilfredshed og mistillid fra dyrkerne.
- Hvad med konkurrenceretten, når Nordic Sugar fjerner kontrakterne fra et område/gruppe af dyrkere og giver dem til andre – det kan meget vel være i modstrid med afgørelsen i Konkurrencerådet for 10 år siden.

De eneste to argumenter fra Nordic Sugar for at afskaffe systemet er, at de ikke ønsker, at dyrkerne skal investere penge i en kontrakt, da det er en ekstra omkostning, som skal fjernes. Det andet argument er blot, at Nordic Sugar selv vil bestemme, hvem der skal være dyrkere.

Vi ser dog ikke investeringen som noget problem. Vi er vant til, at der skal investeres, og pengene kommer tilbage – større eller mindre, hvis vi sælger kontrakten igen. Endvidere er forrentning af investeringen i kontrakten aldrig blevet inddraget i forhandlingerne om roeprisen fra Danske Sukkerroedyrkeres side.

Kontrakterne har i dag en værdi, og det vil have store konsekvenser for mange, hvis den værdi skal nedskrives til 0 kr i regnskabet, når vi når 2017. Og vigtigst af alt – markedet har vist, at det er det bedste til at flytte sukkerroerne til de bedste dyrkere. Det vil derfor være til stor skade for sukkerroedyrkingen og dermed også sukkerproduktionen i Danmark, hvis den nuværende frie omsættelighed af kontrakterne afløses af et system, hvor Nordic Sugar skal sidde og agere herremand og uddele kontrakterne til dem, de synes bedst om. Og som nævnt kan vi også tvivle på, om det i sidste ende er foreneligt med afgørelsen i Konkurrencerådet – noget vi selvfølgelig vil undersøge nærmere.

Der ligger således vigtige arbejdsopgaver foran os i forhold til vilkårene fra 2017, når EU's sukkerkvoter forsvinder. Emner som vi naturligvis håber forsamlingen i dag har nogle indspark til, når vi om lidt går i gang med debatten.

9. EU-produktionsafgift retur til dyrkerne for årene 2001-2005

Nu vil jeg vende lidt tilbage til noget af det, vi har arbejdet med gennem året og nogle af de øvrige arbejdsområder, vi er involveret i.

En af de opgaver, der har fyldt en del på den administrative side, er tilbagebetalingen af EU-produktionsafgift til dem, der var dyrkere i årene 2001-05. For et år siden kunne jeg her på generalforsamlingen løfte sløret for, at det var slået endelig fast, at EU skulle tilbagebetale EU-produktionsafgift, som var opkrævet for meget i årene 2001-05. Beløbet skulle tilbage til præcis dem, der var dyrkere og havde indbetalt

afgiften de pågældende år.

Inkl. renter var der tale om et meget stort beløb på i alt 161,4 mio. kr, hvoraf 85,5 mio. kr skulle retur til dyrkerne og resten til Nordic Sugar.

Her et år efter kan vi nu konstatere, at vi stort set er nået helt i mål med opgaven. Der mangler nu kun at blive tilbagebetalt lidt over 200.000 kr til ca. 100 tidligere dyrkere, hvoraf langt hovedparten er dødsboer med små beløb, hvor det næppe har kunnet betale sig at genåbne boet.

Resultatet skal ses i lyset af, at der tilbage i 2002 var over 6.100 dyrkere, hvoraf under 1.000 fortsat er dyrkere i dag, hvor man med sikkerhed har haft opdaterede kontaktoplysninger.

Udbetalingerne er foretaget af to omgange. Dels den 19. september 2014, hvor hovedparten fik pengene, herunder alle nuværende dyrkere, mens resten fik pengene her midt i januar 2015.

Hele forløbet er foregået i et samarbejde mellem Danske Sukkerroedyrkere, Nordic Sugar og myndighederne.

Langt den største del af arbejdet har ligget hos Nordic Sugar, som ud fra gamle afregningsdata har stået for beregningen af alle beløb for de daværende 6.100 dyrkere samt stået for udbetalingen af pengene. Tilsvarende er der blevet lagt et stort arbejde i tilbagebetalingen i NaturErhvervstyrelsen, som har indhentet oplysninger og tilsagn fra 1.370 tidligere dyrkere, hvor de gamle kontaktoplysninger viste sig ikke længere kunne bruges. I har selv kunnet følge med i, at NaturErhvervstyrelsen undervejs har lagt lister ud på deres hjemmeside over tidligere dyrkere, som de manglede oplysninger på.

Hele arbejdet blev noget mere besværligt, end der var lagt op til i starten. Under de første møder med myndighederne sidste forår blev det ellers aftalt, at SKAT skulle stå for udbetalingerne, hvorved de kunne trække på deres oplysninger på NEM-konti på tidligere dyrkere m.v., men i slutningen af juli vendte SKAT pludselig 180 grader og fralagde sig hele opgaven med udbetalingen. De henholdt sig til, at pengene i sin tid var blevet indbetalt via Nordic Sugar, og derfor kunne myndighederne også nøjes med at tilbagebetale pengene til Nordic Sugar, som hermed stod tilbage med opgaven i forhold til den videre betaling til de daværende dyrkere. SKAT har muligvis loven på deres side i forhold til den tolkning, men det er alligevel en helt utilstodelig fremgangsmåde af SKAT – specielt set i lyset af, at de først bringer det på bordet i slutningen af juli, efter at vi har haft flere møder med dem siden slutningen af februar måned, hvor vi havde aftalt noget andet. Kovendingen skyldes uden tvivl, at det var gået op for dem, hvilket omfang opgaven havde! Som følge heraf blev arbejdet således ekstra kompliceret, da der dermed skulle oplysninger og tilsagn ind fra hver enkel, hvor de gamle kontaktoplysninger ikke længere duede, men med indsatsen fra især Nordic Sugar og NaturErhvervstyrelsen lykkedes det at nå i mål, hvilket vi naturligvis er meget tilfredse med. De 85,5 mio. kr til dyrkerne er en rar ekstra udbetaling, som har været hele arbejdet værd, og jeg vil gerne rette en stor tak til Nordic Sugar for deres indsats med tilbagebetalingen

For de sidste, som endnu ikke har indsendt deres nye kontaktoplysninger og fået udbetalt pengene, er der fortsat en frist frem til september 2015, som er myndighedernes forældelsesfrist. Jeg tror dog næppe, at der vil komme mange flere, da hovedparten af de sidste som nævnt er dødsboer samt tidligere dyrkere med små beløb. Penge, der ikke er udbetalt, når vi når september måned, sendes retur til EU.

10. CIBE

I vores europæiske organisation af roedyrkere, CIBE er der fortsat fokus på at påvirke vilkårene for perioden frem til 2017, og der ligger ligeledes en stor udfordring og arbejdsopgave i forhold til EU-Kommissionen og politikerne med at få alle lovtekster og forordninger udformet bedst muligt i forhold til tiden efter 2017. Det er bestemt ikke nogen nem opgave, hvor vi må vælge vores kampe.

Personligt har jeg – siden jeg stoppede som præsident for CIBE for næsten 1 år siden – været formand for CIBE's EGAC-udvalg, som er det udvalg, der står for det vigtige arbejde med EU's landbrugspolitik. Der har været mange møder i årets løb, og analyser samt rapporter er blevet gennemgået – alt sammen for at finde frem til det optimale for roedyrkerne i EU. De lave sukkerpriser har også givet mange lande i CIBE store udfordringer. Jeg håber, at vi i CIBE, også når kvoterne er væk, fortsat kan stå sammen og tale med én stemme overfor EU-Kommissionen og Parlamentet.

CIBE holder hver 3. år kongres, og næste kongres finder sted senere i år i Berlin, hvor der her fra bestyrelsen i lighed med tidligere vil være ekstra repræsentanter med til møderne. Det er en god måde at få en masse information om, hvad der foregår både på det politiske område og på nogle mere tekniske emner. Og ikke mindst får man en god snak med repræsentanterne fra de andre lande og god information om roedyrkningen og vilkår i de andre lande.

11. Verdensorganisationen af Roe- og Rørdyrkere, WABCG

Vi har også i år været aktive i Verdensorganisationen af Roe- og Rørdyrkere, WABCG, som både har medlemmer med dyrkning af sukkerroer og sukkerrør spredt over ca. 30 lande i hele verden. Der har i stil med tidligere været to møder i årets løb, et i Belgien og et i London.

Årets møder har været præget af de lave priser, der er på sukker i hele verden. På mødet i Belgien havde vi mulighed for at vise deltagerne fra landene udenfor Europa, hvordan roedyrkning foregår og samtidig give en bred orientering om vores udfordringer, når sukkerkvoterne forsvinder i EU.

Her i 2015 afholdes det årlige møde, udover London-mødet, i Mexico, hvor jeg vil deltage.

12. Sukkerroefgiftsfonden

Som en del af beretningen hører også en kort omtale af Sukkerroefgiftsfonden. Her vil jeg gerne fremhæve det gode samarbejde, vi har i bestyrelsen. Det er nogle kompetente personer, vi har siddende med i bestyrelsen. Fokus er på at give pengene til de bedste forsøgsaktiviteter til gavn for roedyrkningen.

Desværre har vores fødevareminister Dan Jørgensen netop fremsat et lovforslag, der har til formål at mindske landmændenes indflydelse. Det gælder for Promilleafgiftsfonden for Landbrug, Promilleafgiftsfonden for frugtavl og gartneribruget samt Fonden for Økologisk Landbrug, som er de tre fonde, der uddeler de midler, der stammer fra en del af de indbetalte pesticidafgifter. F.eks. modtager vi også i Sukkerroefgiftsfonden årligt et tilskud fra Promilleafgiftsfonden – det var på 575.000 kr i 2014.

Samtidig indebærer lovforslaget, at de tre fondes sekretariat flyttes fra Axelborg til NaturErhvervstyrelsen, hvilket indebærer, at udgiften til at administrere de tre fonde stiger fra 1,5 mio. kr til 7,5 mio. kr – penge der tages ud af puljen, så der bliver færre penge at uddele til forskning og udvikling. Stigningen er baseret på, at myndighederne kan benytte op til 3 % af fondsmidlerne til administration, men selvom de 7,5 mio. kr således er en maksimal ramme, vil det undre mig meget, hvis det ikke også bliver resultatet.

Det er helt uforståeligt og hovedrystende, at man herved vil ødelægge det nuværende system, som fungerer upåklageligt – og uden nogle egentlig begrundelse fra fødevarerministeren udover et ønske om at svække landbrugets magt, og at midlerne i højere grad skal gå til klima, miljø og dyrevelfærd.

Sukkerroefgiftsfonden har i 2014 ydet et tilskud til Fondet for Forsøg med Sukkerroedyrkning på 1.886.000 kr samt til Københavns Universitet med 214.000 kr til forsøg med ukrudtsbekæmpelse med droner. Midlerne kommer dels via de opkrævede produktionsafgifter på 60 øre pr. ton sukkerroer, i alt ca. 1,56 mio. kr – ikke at forveksle med den tidligere omtalte produktionsafgift til EU – samt tilskud fra Promilleafgiftsfonden på 575.000 kr. Promilleafgiftsfondens midler stammer som omtalt fra tilbageførte pesticidafgifter.

I 2015 yder Sukkerroefgiftsfonden tilskud til Fondet for Forsøg med Sukkerroedyrkning på 2.128.000 kr og til Københavns Universitet med 210.000 kr. Produktionsafgiften er uændret 60 øre pr. ton roer, og vi får tilsvarende et uændret tilskud fra Promilleafgiftsfonden på 575.000 kr.

13. Nordic Beet Research, NBR

Det bringer mig frem til en omtale af vores forsøgsorganisation Nordic Beet Research, NBR.

Som jeg netop har oplyst, modtog Fondet for Forsøg med Sukkerroedyrkning, der er vores danske indgangsvinkel til NBR, i 2014 et beløb på 1.886.000 kr. Der mangler således ca. 0,5 mio. kr i forhold til vores aftale om, at de danske dyrkere skal bidrage med i alt 2.370.000 kr. Disse penge skulle således findes på anden vis, som jeg også annoncerede her på generalforsamlingen sidste år, og det er sket via den ekstra opkrævning på 19 øre pr. ton roer på Slutafregning i november 2014.

Ellers vil jeg ikke komme nærmere ind på NBR, blot understrege, at det er et stort og flot stykke arbejde, der udføres på stedet. Der gælder bl.a. hele arbejdet med sortsforsøgene, hvor der er en god omtale i det nye nummer af Sukkerroe-Nyt af, hvordan det udføres, og hvilke kriterier, der lægger bag udvælgelsen af nye sorter. Vi lægger stor vægt på dette højt faglige arbejde, som NBR udfører – også på dette område. Udvalgelse af nye sorter er et yderst vigtigt område, som er en stærk medvirkende årsag til vores konstante udbyttefremgang. Det er derfor vigtigt, at vi har et sted som NBR, som udfører et forsøgsarbejde, der er bredt anerkendt på et højt fagligt niveau, og hvor ingen med nogen ret kan sætte en finger på det udførte arbejde. Jeg vil benytte anledningen til at rette en stor tak til hele personalet på NBR for den store indsats, der lægges for dagen.

14. Foreningen

Her til slut vil jeg kort komme ind på nogle af de øvrige emner og arbejdsopgaver vedr. vores forening. Aktiviteterne og mødeomfanget er stort, så det bliver kun et lille udpluk.

Både Hans Peder Madsen og Finn Jørgensen omtalte kontakten fra Fabriksudvalgene med myndighederne vedr. færdsel på vejene. Tilsvarende havde vi også i begyndelsen af juni måned inviteret kommunerne til et møde i Nykøbing vedr. kørsel med landbrugsredskaber, tryk på vejene, kørsel med bæltter, læsning af roer fra vejkanterne m.v. Det var et godt møde, hvor der var deltagelse af både valgte og embedsmænd fra Lolland Kommune og Guldborgsund Kommune.

Dette arrangement er bl.a. udsprunget af vores medvirken i Færdselsgruppen, hvor vi er en ud af 5 medlemmer sammen med Danske Maskinstationer og Entreprenører, Danske Maskinforhandlere, Danske Landbrugsmaskinefabrikanter og Landbrug & Fødevarer. Vi er her rigtig godt repræsenteret ved Knud Erik Clausen, som er vores ekspert på transportområdet, herunder reglerne for kørsel på vejene.

Landbrug & Fødevarer ansøgte på vegne af Færdselsgruppen "Østifterne" om tilskud til "Projekt Sikker Trafik". Det er et projekt til 300.000 kr, hvor der skal gennemføres forskellige aktiviteter for at sikre sikker færdsel med landbrugskøretøjer og lign., herunder færdsel med roevogne i sukkerkampagnen. "Østifterne" imødekom ansøgningen med et bidrag på 200.000 kr, hvorefter vi 5 medlemmer af Færdselsgruppen hver har bidraget med øvrige 20.000 kr hver. Bevillingen kom først lige inden jul, så det har endnu ikke udmøntet sig i konkrete projekter, men de er på vej.

Jeg kan også nævne, at vi efter en pause i 2013 igen har kørt vores Kontraktbørs i 2014. Der handles ikke så store mængder på Børsen, men jeg mener, at det er vigtigt, at der findes dette ekstra alternativ for handel udover den direkte handel mellem to dyrkere. Samtidig er den også med til at give en fornemmelse af, hvor prisen ligger på kontrakterne.

Der er vores klare holdning, at Kontraktbørsen også skal køre her i 2015.

Hvis jeg vender blikket mod vores økonomi og regnskabsresultat for 2014, så udviser det helt som planlagt et underskud på lidt over 1 mio. kr. Det skyldes, at vi for et år siden besluttede at sætte kontingentet ned til 50 øre pr. ton roer – dvs. ca. det halve af det normale kontingent.

Det har vi gjort helt bevidst for herigennem at udlodde noget af vores formue, hvor vi fortsat har 13-14 mio. kr stående af det investeringsbeløb, som vi modtog af Danisco i forbindelse med deres salg af sukker til Nordzucker i 2008.

Vi har for nogle år siden udbetalt 65 mio. kr af de oprindelige beløb, og de sidste penge vil nu komme medlemmerne til gode de kommende år via det nedsatte kontingent. Tilsvarende har vi også sat kontingentet for 2015 til 50 øre pr. ton, og dermed budgetterer vi også her med et underskud.

Ved at gøre det på denne måde kommer pengene de nuværende og fremtidige dyrkere til gavn. Desuden ville restbeløbet være ret småt pr. dyrker, hvis vi deler det ud til alle, så administrativt ville det også være en stor omgang for et relativt lille beløb pr. dyrker.

I 2015 forventer vi, at underskuddet bliver ca. 1,7 mio. kr. Stigningen skyldes, at vi budgetterer med et meget lille afkast på vores midler. Pga. den nuværende meget lave rente solgte vi her i januar hele vores beholdning af 3,5 % og 4 % obligationer for at undgå et stort kurstab ved udtrækning af obligationerne. I forhold til den videre forvaltning af pengene har vi i bestyrelsen besluttet en strategi, hvor vi prioriterer sikkerhed i investeringen højest. Det betyder samtidig, at afkastet i år forventes at blive meget lille.

Jeg kan dog også oplyse, at vi i 2014 opnåede en nettoforrentning på over 3 % på vores obligationsbeholdning, hvilket kan ses af vores regnskab.

Vores forening styres fortsat af en bestyrelse på 15 personer. Nogle kan måske spørge, om den kunne skæres ned i antal, som man ser andre gøre, men vores synspunkt er, at det er en stor fordel at have så bred en repræsentation, så alle dyrkningsområder er godt repræsenteret i bestyrelsen. Men vi holder selvfølgelig løbende øje med, hvor mange roer der dyrkes i de enkelte zoner og vurderer, om det er aktuelt med ændringer. Det er dog begrænset, hvor meget vi vil spare, såfremt bestyrelsen blev skåret ned med nogle få pladser.

14. Afslutning

Dette var den første beretning, jeg har holdt, hvor vi måtte acceptere en roepris tæt på EU's mindstepris og et roeareal, der skal ned med 25 %.

Det har ikke været særlig spændende at gå igennem denne proces, hverken for os i forretningsudvalget eller i bestyrelsen. Processen blev meget lang – også for lang. Kontrahering blev først færdig her i fredags, så nu bliver der meget travlt med at få leveret roefrø ud til tiden. Foråret kan komme meget snart, og jeg vil nødig være på Agricentret, hvis ikke roefrøet er leveret, når jorden er tjenlig til såning. Så min opfordring er: se nu at få det roefrø ud nu.

De kommende to år skal bruges til at sikre roedyrkingen i Danmark, som jeg allerede har været inde på. Derfor en opfordring til at komme med kommentarer, spørgsmål og gode idéer, så vi kan få en god debat om fremtiden. Som jeg normalt udtrykker det, skal forhandlingerne være positive, og vi skal bevare sukkerroerne som den mest positive afgrøde i Danmark.

Tak til Nordic Sugar for et godt samarbejde. Det har ikke været nemt at nå et resultat, især ikke når prisen både på sukker og roer går ned. Men vi havde en bunden opgave, og der er ingen af parterne, der kan klare sig alene.

Tak til Agricentret og alle medarbejderne på fabrikken for en god kampagne. Jeg har hørt, at man har oprustet på Agricentret med en ny konsulent, så velkommen til arbejdet Lars Andresen.

Tak til alle samarbejdspartnere og pressen. En særlig tak til bestyrelsen og sekretær Klaus Sørensen for godt samarbejde i årets løb.